

[Oluf Pedersen.]

hverken med finansministeren eller ministeren for offentlige arbejder, efter det svar. Man vil lade den handlende betale for de varer, som han ikke har fået, endda betale afgift af dem. Det synes at være begrundet, når fabrikant Hvims skriver til mig — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Fristes man ikke til at tænke på Wessels: „for smed at rette bager“. Her er en tyv, der ryger cigaretter, hvoraf der svares afgift... men da man ikke har tyven ved hånden... ja, så er der en anden borger, som skal betale afgiften... så bliver jo dog afgift for cigaretter betalt, eller omskrevet „så bliver dog liv for liv betalt.“ „Den bager græd gudsjammerligt, da man ham førte væk.“

For mig er det et principielt spørgsmål, og efter at både den højtærede finansminister og den højtærede minister for offentlige arbejder har erklæret, at de mangler den fornødne lovhjæmmel til at finde en rimelig ordning i denne sag og i andre sager på linie hermed, ja, så har jeg kun den mulighed tilbage at gøre et forsøg på at skabe en lovhjæmmel, der sikrer, at staten betaler tab, der fremkommer, når der stjæles beskattede varer, medens disse er i statens, i dette tilfælde i statsbanernes, varetægt.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om forlængelse af lov om danske skibes forsikring mod krigsfare.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 773).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 148 stemmer; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive stillet statsministeren.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om forlængelse af lov om forsikring af varer og fragt mod krigsfare til søs.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 774).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Tholstrup: Jeg havde ventet, at den højtærede handelsminister her ved tredie behandling havde givet den redegørelse, som jeg efterlyste både ved første og anden behandling. Jeg er skuffet over, at det ikke er lykkedes at få en klar udtalelse om, hvorfor det er nødvendigt at oparbejde en reserve, som relativt er 5—10 gange så høj som den reserve, der er oparbejdet til at imødegå tab ved skibsforslis på grund af minefare eller anden af krigstidens årsager.

Jeg anmoder endnu en gang den højtærede minister om her at give en forklaring på, hvorfor det skal opfattes som rimeligt at fortsætte med at opkræve denne afgift.

Ministeren for handel, industri og søfart (Lis Groes): Jeg gav ved første behandling af sagen her det ærede medlem hr. Tholstrup tilsagn om at forelægge de af ham rejste problemer for instituttets bestyrelse og mente, at det ærede medlem ville være tilfreds hermed. Vi kan jo ikke uden videre ophæve disse bestemmelser, men jeg har fundet det rimeligt at fremlægge de af det ærede medlem rejste problemer for instituttet, og det har jeg givet tilsagn om, og det tilsagn står jeg ved.

Tholstrup: Hvis den højtærede ministers svar skal opfattes således, at en forhandling med forsikringsinstituttet eventuelt kan føre til en nedsættelse af taksterne, så føler jeg mig tilfreds med svaret.

Ministeren for handel, industri og søfart (Lis Groes): Det vil ikke være nemt for mig

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

på forhånd at tage stilling i denne sag. Jeg har lovet her at forelægge den for instituttet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 136 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om rigsretten.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 661; fremsættelsen findes i tidenden sp. 614).

Lovforslaget sættes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Det af den højtærede justitsminister fremsatte forslag til lov om rigsretten er næsten ord til andet ligelydende med den i 1939 vedtagne lov, der ikke kom til at træde i kraft, fordi den da af rigsdagen vedtagne grundlov faldt ved folkeafstemningen.

Bortset fra enkelte mindre betydelige sproglige rettelser er der ikke andre ændringer i forhold til 1939-loven end dem, der følger af landstingets afskaffelse og af, at rigsretten ikke som efter grundlovsforslaget i 1939 skal påkende spørgsmålet om politiske foreningers lovlighed. Disse nødvendige ændringer, der er indarbejdet i lovforslaget under nøje iagttagelse af bestemmelserne i grundlovens §§ 59 og 60, giver mig ikke anledning til mange bemærkninger. Det allermeste af det foreliggende lovforslag har været gennemarbejdet såvel i dette høje ting som i landstinget, og da loven af 1939 i meget høj grad byggede på den gældende rigsretslov af 1852, der har virket tilfredsstillende, tør jeg vist spå dette nye lovforslag en hurtig og let gang gennem tinget. Den indvending, som retsplejeudvalget i 1939 rejste mod, at medlemmer af den forenede rigsdag, der havde stemt for at rejse rigsretssag, senere virkede som dommere i rigsretten, er faldet bort, efter at det i grundloven er bestemt, at folketingets medlemmer

ikke kan vælges til medlemmer af rigsretten. Jeg gør dog opmærksom på, at den situation kan opstå, at en dommer, efter at han er valgt, og under en løbende rigsretssags behandling kan blive valgt til medlem af folketinget, og at det formentlig bør medføre, at han må trække sig tilbage. Måske vil det være praktisk at gøre en tilføjelse herom til § 2 i lovforslaget.

Ved folketingets første behandling af lovforslaget af 1939 kritiserede det daværende medlem af tinget hr. Victor Pürschel den bestemmelse, der nu findes i lovforslagets § 8, bestemmelsen om, at rigsrettens dommere skal afgive en højtidelig forsikring, idet hr. Victor Pürschel udtalte som sin sikre overbevisning, at de rigsretsmedlemmer, der var dommere i Højesteret, også uden en sådan forsikring opmærksomt ville følge forhandlingerne i retten og dømme således, som de fandt ret og sandt at være efter loven og sagens bevisligheder. Jeg er tilbøjelig til at give hr. Pürschel ret heri, men det er ikke noget stort spørgsmål, og ønskes den, som jeg synes, overflødige bestemmelse opretholdt, skal jeg ikke indvende noget herimod; den kan ikke gøre skade.

Lovforslaget opretholder den hemmelige votering, og da vi ikke har offentlig votering ved andre retter, er det vel ikke rimeligt at indføre noget nyt på dette område i rigsretten. Derimod anser jeg det for ønskeligt at få indført bestemmelser om, at der skal være ret og pligt til at dissentiere, og om, at mulige dissentierende vota skal optages i dommen, således som det ved retsplejelovens § 218 er bestemt for Højesteret.

Jeg har endelig en indvending mod bestemmelsen i lovforslagets § 74 om, at anklager og forsvarer kun får salær, når de nedlægger påstand derpå. Reglen stammer fra loven af 1852, og den stemte dengang med den regel, der gjaldt vedrørende alle retssager, at glemte sagføreren at påstå sig tilkendt salær, fik han intet. Mærkeligt nok er reglen ikke pillet ud af 1939-loven, skønt retsplejeloven forlængst har ophævet den for retssager i almindelighed. Da der næppe kan anføres saglige grunde for at opretholde reglen på dette specielle område, foreslår jeg, at den udgår.

Med disse bemærkninger skal jeg iøvrigt anbefale lovforslaget til vedtagelse.